

קורסי בחירה/סדנאות/סמינרים-תעדוף ארכיטקטורה תשפ"ה

סמסטר א'

פתוח לסטודנטים הלומדים. ות בסמסטר 7 (שנה ד') ובסמסטר 9 (שנה ה)

סמינר תיאוריות באדריכלות דיגיטלית וכלים מעשיים לתכנון פרמטרי

70121 - אדר' רן שבתי

סוג הוראה- מקוון

בקורס זה יילמדו העקרונות התאורטיים הבסיסיים ומושגי היסוד בשיח העיצובי העכשווי של עולם התכנון והעיצוב הדיגיטלי. בנוסף, הקורס יקנה למשתתפים כלים ליישום וייצוג מעשי בתוכנות פרמטריות כמו Grasshopper, Python, Processing, Keyshot, Ladybug, Paneling Tool. מטרת הקורס היא לפתח אצל המשתתפים עמדה ביקורתית אישית תוך הבנת תהליכים היסטוריים, טכנולוגיים ומחשבתיים, ולימוד מעשי של אפשרויות בפיתוח פרויקט אלגוריתמי פרמטרי.

התאורטיקנים המרכזיים שיילמדו כוללים את Greg Lynn, Antoine Picon, Sanford Kwinter, Mario Carpo, Branco Kolarevic, Patrik Schumacher. הקורס יבחן מושגים כמו צורה וביצועיות, מערכות מורכבות, תכנות וקוד, וירטואליות, הדפסת תלת ממד, עיצוב מבוסס אנימציה, עיצוב ג'נרטיבי, מורפוגנטיקה, ייצור דיגיטלי וחומריות, לימוד מכונה, אינטליגנציה מלאכותית, הגחה, קיברנטיקה, ושאלת מודלים מהטבע.

סמינר מעשה ידי אדם: פרקים בהיסטוריה אקולוגית

70137 – ד"ר רחל גוטסמן

סוג ההוראה- פרונטאלי

מאז למדו בני האדם לעשות שימוש באש ולעצב כלי אבן, דרך ביות בעלי חיים וצמחים ועד לשימוש בדחפורים ובהנדסה גנטית, ניתן לקרוא את ההיסטוריה האנושית כתהליך מתמשך של עיצוב סביבה. תהליך זה שינה את אט אט את פני כדור הארץ ואת מכלול האורגניזמים החיים בו, וכיום מתברר כי הוא מוביל למשבר אקולוגי, חברתי ותרבותי הרסני. הסמינר ידון בהיסטוריה האנושית כהיסטוריה של עיצוב ותכנון סביבתי, יבחן את היחסים הדיאלקטיים בין האדם לטבע ובתפקידה של האדריכלות כאחת הדיסציפלינות המרכזיות באמצעותה מעצב האדם את העולם, וזאת באמצעות דיון וניתוח של מקרי בוחן מקומיים ודיון ביקורתי במושגים דוגמת ביות, קולוניזציה, טבע-פראי, המרחב הכפרי, תיעוש ועיור. הסמינר כולל קריאה בטקסטים עיוניים ודורש השתתפות פעילה וביצוע עבודת חקר בקנה מידה קטן.

קורס בחירה-הקיבוץ בהקשרו**70225- אדר' יובל יסקי**סוג הוראה- פרונטאלי

הקיבוץ הוא היצירה האדריכלית המקורית ביותר, אם לא היחידה, שנוצרה בישראל במאה השנים האחרונות. עם זאת ועל אף היותו יצירה ייחודית בקונטקסט של המודרניזם הבינלאומי, הקיבוץ לא זכה עדיין למלוא תשומת הלב וההערכה המחקרית הראויה לו ככזה. הקורס, כפי ששמו רומז, מבקש למקם את הקיבוץ בהקשריו הרחבים כביטוי ייחודי ויוצא דופן של רעיונות פילוסופיים, פוליטיים וחברתיים ששורשיהם בהגות אירופית של המאה ה-19 אשר תורגמו לפרקטיקות חיים יומיומיות החובקות את כל מחזורי פעילות האדם, היומיים, שבועיים ושנתיים מלידתו ועד פטירתו אשר תורגמו לרעיונות מרחביים ואדריכליים מקוריים וספציפיים בהיעדר תקדימים מספקים.

הקורס מיועד לסטודנטים בתואר ראשון ושני באדריכלות, תכנון ערים ואדריכלות נוף, המתעניינים באופן בו האדריכלות מתרגמת ומממשת רעיונות פילוסופיים ופרקטיקות חברתיות לכדי מרחב מחיה ספציפי, ממציאה טיפולוגיות חדשות וממלאת תפקיד מהותי בהתארגנות החברתית היומיומית של משתמשיה.

בתום הקורס יכירו הסטודנטים מושגי יסוד בחשיבה הפילוסופית, פוליטית וחברתית של אירופה במאה ה-19 אשר היוותה בסיס לאדריכלות המודרנית באירופה של המאה-20. הסטודנטים ילמדו להכיר את ההוגים המרכזיים אשר ניסחו את רעיון הקיבוץ בראשיתו ואת האדריכלים אשר תירגמו את הרעיונות החברתיים הללו לכדי מרחב אדריכלי מקורי בתוך התנועה המודרנית של המאה ה-20, שאיכויותיו המובהקות ניכרות ברבים מהקיבוצים עד עצם היום הזה.

קורס בחירה- דאטה פמיניסטי והפוליטיקה של מרחבי הידע**70152- ד"ר חגית קיסר**סוג הוראה: פרונטאלי

יחידת הלימוד והמחקר לאדריכלות אזרחית עוסקת מזה 10 שנים ביחסים רבי-הפנים שבין ה"אדריכלות" וה"אזרחות" מתוך מטרה לבחון, לפרש ולהרחיב את התנאים, הכוחות והתשתיות בבסיס האפשרות לקיום-במשותף, את האמצעים ליצירתם ואת הופעתם במציאות. מתוך הנחת-מוצא לפיה כלל הפעולות האדריכליות - מחקר, עיצוב ותכנון - מתקיימות בשדה הטכנולוגי-כלכלי של התרבות והפוליטיקה, מבקש קורס המבוא להניח תשתית מושגית וטכנולוגית למחקר אזרחי. הקורס יעניק מיומנויות וכלים לאיסוף מידע, ניתוח ובניית ידע אזרחי רלוונטי לעיצוב ולתכנון, ויציע בחינה ביקורתית של הנחות היסוד והאידיאולוגיות שבבסיס טכנולוגיות המידע וצורות הידע המקובלות.

המפגשים בקורס ישלבו לסירוגין קריאה בתיאוריה ביקורתית – בפורמט של הרצאות ודיון משותף - וסדרה של סדנאות טכנולוגיות שיאפשרו לסטודנטיות.ים לתרגם תיאוריה וביקורת לניסוי ופרקטיקה. נכיר רעיונות ושיטות של מדע ומידע אזרחי וקהילתי ונבחן פערים אפיסטמולוגיים בין סוגים שונים של מידע – ממסדי, מסחרי, אזרחי, עצמאי. הסדנאות יתמקדו באיסוף וניתוח של מידע עצמאי ואזרחי שאיננו תלוי במקורות רשמיים ובטכנולוגיה תאגידית, בצורות שונות של "האקינג" טכנו-חברתי, בכלים בקוד פתוח ובשיטות "עשי זאת בעצמך".

קורס בחירה- בין תיאוריה לפרקטיקה בשימור המורשת

70143- אדר' עדי סלע וינר

סוג הוראה-פרונטאלי

בהקדמה לספרו Place, Race, and Story כותב נד קאופמן כי אם שימור היה ביסודו תחום דעת טכני בלבד, כי אז נכון היה למדוד את הצלחתו באמצעים טכניים. אך אין זה כך. השימור הוא התמחות חברתית, בחלקה היסטורית ובחלקה תכנונית. מטרתו האולטימטיבית אינה תיקון או שימור דברים ישנים, אלא יצירת מקומות בהם אנשים יכולים לחיות טוב ולהתחבר לנרטיבים משמעותיים הקשורים להיסטוריה, תרבות וזהות.

בקורס ינתן הבסיס התיאורטי והפרקטי לעיסוק בשימור מורשת התרבות כחלק ממעשה התכנון תוך הצגת מגוון היבטים של התחום. הקורס מורכב מארבעה פרקים: מבוא – על מה ולמה משמרים, מלאכת התייעוד – תיעוד היסטורי, תיעוד פיזי והיבטים יישומיים, כלים ומנגנונים לשימור – מהגנה על נכסי מורשת ועד השימור בפועל, והשימור בפרקטיקה – במעשה האדריכלי ובתכנון האורבני. ילמדו בו מושגים מרכזיים בתחום השימור, אמנות ומסמכי מדיניות, כלים ומנגנונים לשימור בארץ ובעולם וגישות ומגמות מרכזיות בשיח המקצועי. יידונו דילמות מקצועיות ושאלות פרקטיות הנוגעות לעבודת האדריכל העוסק בשימור המורשת תוך הצגת מקרי בוחן וניתוח דוגמאות מהשטח, ויועלו היבטים הקשורים ליחס שבין שימור, הרס וחורבן והגנה על נכסי תרבות בעת סכסוכים ועימות מזוין (אמנת האג 1954).

בקורס ישולבו הרצאות אורח, תרגילים בתיעוד היסטורי, תיעוד פיזי והערכת אתר, קריאת מאמרים ודיונים. יושם דגש על האחריות, הרגישות והמחויבות לבחינה מקצועית-ביקורתית-אתית לעיסוק בשימור המורשת וליושום פעולות השימור הלכה למעשה. זאת ברוח האמנה לאתיקה בשימור המורשת בישראל (ירושלים 2016): האמונים על שימור המורשת - מקבלים בכבוד • משמרים בענווה • מוסרים נאמנה.

סדנת מבוא לחשיבה חישובית

70194- אדר' ליאור סקורי

סוג הוראה: פרונטאלי

In architecture, digital tools are becoming vital knowledge for the new generation of architects. These tools cover various key topics like form-finding, FE analysis, optimisation, and more. By combining these tools, architects can engage in multi-disciplinary design processes, resulting in more comprehensive and holistic designs. Like any other change, these tools offer new opportunities in architecture and design. However, to effectively integrate a multi-disciplinary approach, they must be used in conjunction with co-design methods, considering the different stages of the design process and how they can complement each other. This workshop aims to explore a range of essential digital tools and how to incorporate them into the design process.

* יתקיים בתאריכים 27-29.10 בין השעות 10:00-17:00

סדנת חשיבה חומרית (מרוכז)**70326 - אדר' איל עברי**סוג הוראה: פרונטאלי

חומר וצורה הינם הביטוי הפיזי של קונספט במרחב. כל חומר אוצר מגוון משמעויות: תרבותיות, קוגניטיביות, חוויתיות, תפקודיות, כמו גם דרכי ייצור, הרכבה והשפעה סביבתית. חשיבה חומרית (Material Thinking) הינה תהליך מכוון תוצאה לאיתור, פיתוח ובחירת חומרים לפרויקט אדריכלי, בצורה מערכתית, המביאה בחשבון את מגוון המשמעויות הנלוות לחומר. בסדנא נתרגל חשיבה חומרית, נכיר ונלמד חומרים חדשים בעולם האדריכלות, נכיר את המקומות לחפש חומרים חדשים ובמיוחד, להשתמש בחומרים כפרמטר עיצובי משמעותי באדריכלות.

* יתקיים בתאריכים 27-31.10 בין השעות 11:00-18:00

סדנת BIM**70144 - אדר' אריאל פרמן**סוג הוראה-מקוון

מידול אינפורמטיבי של המבנה או בקיצורו באנגלית (BIM Building Information Modeling) הוא אפיק תכנוני בתחום האדריכלות שקיבל תאוצה בשנים האחרונות. בסיס הרעיון כולל מודל תלת ממדי שמכיל את כל האינפורמציה הדרושה כדי לבנות אותו בפועל, כולל חומרים, כמויות, שרטוטי ביצוע, שלבי בנייה ועוד. ייחודה של שיטת התכנון מתבטא במאגר הנתונים המקושר למודל ומאפשר את הדינמיקה בין מידע לאלמנטים בתכנון. הסדנה תחולק לשני חלקים, תחילה נכיר את תוכנת הרויט, את כלי הבסיס ולימוד העקרונות המנחים של עבודה נכונה בתוכנה. כחלק מתהליך הלימוד נבין כיצד ניתן לייעל את תהליך העבודה כבר בשלב התכנון ובהמשך הדרך המקצועית גם בביצוע של פרויקטים. דגש מיוחד יינתן להבנה של המושג BIM וכיצד ההשפעה שלו מיושמת בתחום הבנייה. בחלקה השני של הסדנה, נבחן כיצד ניתן לשלב בין התכנון האדריכלי ליישומי BIM בתחום הבנייה, כיום חברות ביצוע רבות מנסות לייעל את דרכי העבודה ע"י שילוב מאגרי נתונים המקושרים למודל האדריכלי עם נתוני זמן אמת בשלב הביצוע, תחום שקיבל את הכינוי בארץ - ConTech. נחקור כמקרה בוחן את עלייתה ונפילתה של חברת KATERRA אשר ניסתה לייצר אקוסיסטם בתחום ע"י שימוש רחב בטכנולוגיית BIM ועבודה עם אלמנטים טרומיים. בעזרת תובנות מחברה זו יחד עם אלו של חברות אשר עדיין פועלות בתחום ננסה לייצר סט עקרונות לבניית כלים פשוטים מבוססי BIM.

* יתקיים בתאריכים 27-31.10 בין השעות 10:00-14:00

סמסטר ב'

פתוח לסטודנטים. יות הלומדים. ות בסמסטר 6 (שנה ג') ובסמסטר 8 (שנה ד')

סמינר: הלכה למעשה: לימוד מתהליכי ביצוע**70128 - אדר' ארז אלה**סוג הוראה: היברידי + סיורים

על-פי רוב, ההכשרה המעשית במלאכת הביצוע האדריכלית נרכשת רק לאחר הלימודים, עם הניסיון הפרקטי. מטרתו המרכזית של סמינר זה היא לערער מעט על ההבחנה החדה בין הידע המעשי, הפרופסיונאלי, לבין הידע התיאורטי, הדיסציפלינארי. בעידן בו שאלות של חומר ושיטות בניה הן קריטיות לעתיד המשותף של כולנו – עלינו לכוון יחד – מחדש - את הידע הפרקטי והתיאורטי. הסמינר יתבסס על ביקורים באתרי בנייה הנמצאים בשלבים שונים של הפרויקט האדריכלי, ויעסוק באופן מעמיק בסוגיות קונקרטיות שיעלו מהשטח.

סמינר: עיצוב אקלימי - מתיאוריה לפרקטיקה**70200 - אדר' פלמן ברק**סוג הוראה: פרונטאלי

משחר ההיסטוריה האנושית, האקלים המקומי היווה כוח משמעותי בעיצוב מבנים. בעבר, אדריכלים ובנאים נהגו להשתמש בטכניקות שונות לעיצוב מבנים על מנת לאפשר לאנשים וחיות משק להתקיים ולפעול במגוון רחב של תנאי מזג אוויר. ברבות השנים, טכניקות אלה התפתחו למגוון של עקרונות וכלים מדעיים להפחתת השפעתם של מבנים על ההתחממות הגלובלית על ידי הורדת צריכת האנרגיה שלהם. מטרתו של סמינר זה היא להעניק את הידע והמיומנות הבסיסיים לתכנון "מבנים מודעי אקלים" בכל מקום בעולם. זאת, על-ידי ניתוח אקלימי ושיפור תחזית צריכת האנרגיה של מספר מקרי בוחן הפזורים במגוון אזורים אקלימיים. הניתוח האקלימי יכול: איסוף של מידע אקלימי מסוגים שונים, בנייה של מודל דיגיטלי באופן שמאפשר את ניתוחו האקלימי, הרצת הדמיות אקלימיות, ניתוח התוצאות והצלבתם עם מאפייני השימוש במבנה. במהלך הקורס, יעשה שימוש בתוכנת ריינו-גראסהופר לצורך בניית מודלים אקלימיים, חיזוי תפקודם האנרגטי של מקרי הבוחן, ופיתוח הצעות עיצוביות להורדת צריכת האנרגיה שלהם. אין צורך בידע מוקדם בתוכנת ריינו-גראסהופר לצורך הצלחה בקורס.

סמינר - The politics of architecture in Israel**70183 - אדר' שרון רוטברד**סוג הוראה: פרונטאלי

"The most significant aspect of Israeli architecture, at once most evident yet so well concealed, is its political dimension. In Israel, just like war, architecture is a continuation of politics through other means. Every act of architecture executed by Jews in Israel is in itself an act of Zionism, whether intentional or not. The political dimension of 'building the Land of Israel' is a fundamental, albeit often latent, component of every building in Israel, and the political facts it creates are often more dominant and conclusive than any stylistic, aesthetic, experiential or sensual impact they may have." (Sharon Rotbard, Wall and Tower, in Eyal Weizman and Rafi

Segal's censored catalogue "A Civilian Occupation: the Politics of Israeli Architecture", 2002, 2003)

"Are politics built into architecture?", wondered the New York Times' headlines in "August 2002 after The Israeli Architects' Association had decided to censor an exhibition curated by Eyal Weizman and Rafi Segal, and to destroy the 5000 printed copies of the catalogue. "The association thinks the ideas in the catalog are not architecture.", said Uri Zerubavel, the then head of the Israeli architects association. The rest, as they say, is history

More than twenty years after that debate about "A Civilian Occupation", this seminar aims to explore the minefield of architecture in Israel through places, cases, books and texts

*הסמינר יתקיים בשפה האנגלית

סמינר -מלחמת הרחובות והבתים

70188- אדר' שרון רוטברד

סוג הוראה: פרונטאלי

למבט המקצועי מלמעלה, זה שבדרך כלל מתעצב ומתכונן באמצעות הכלים המקצועיים והטכנולוגיות המיוחדות להתבוננות במרחב ולהבנתו (המפה, תצלום האוויר, התכנית, הטבלה, הדיאגרמה וכיו"ב), יש ללא ספק יתרונות רבים אך גם לא מעט מגבלות. ג'יין ג'ייקובס סברה שכל פרח-רחוב מכיר את השכונה שלו ואת העיר שלו אלפי מונים טוב יותר מכל אחד מאותם אלה, אנשי ציבור או מקצוע, שמתיימרים לתכנן אותן או לנהל אותן. בכל רגע העיר מספקת אינספור מצבים, נסיבות ותופעות שאין לנו שום דרך להבחין בהם או להבין אותם אם לא נתנסה בה ממש בגופנו, אם לא נקפוץ למים ונשקיע את כל-כולנו בהווייה העירונית. בקורס זה נשרטט מעין היסטוריה קטנה של הגוף בעיר המודרנית ונלמד כמה פרקים נבחרים בתורת השיטוט: המשוטט הרומנטי של ולטר בנימין; תיאוריית הסחף והמדע החדש של הפסיכו-גיאוגרפיה של הלטרסטיים; תרגילי ההתבוננות של ז'ורז' פרק; ההתגוררות הלא-שגרתית של פול וירליו. במקביל, ננסה לתרגל בעצמנו, בגופנו, את אופני התנועה, ההיות וההתבוננות שלנו במרחב, גם כדי להכיר ולהבין את המנגנונים שאנו מציינים להם, לעתים קרובות מבלי להיות מודעים לכך, וגם כדי לנסות ולהמציא אופנים וכלים חדשים לנוע, להיות ולהתבונן במרחב. הסמינר יכלול 12 מפגשים. המפגשים, בני 4 שעות כל אחד, יכללו קריאה משותפת בטקסטים נבחרים ודיון בהם, וכן תרגול מעשי בעקבות הטקסטים שקראנו שבמהלכו תקבלו הנחייה וביקורת. במהלך הסמינר יהיה עליכם לערוך כ-3 תרגילים קטנים ו"פרויקט" אחד גדול יותר לסיכום שבעקבותיו תגישו עבודה כתובה או חזותית.

סמינר מגורים בין ישראל והולנד (מרוכז)

70126- אדר' שרה גנזל

סוג הוראה: פרונטאלי +סיורים

הסמינר מבוסס על מחקר שדה ויתקיים כולו במרחב האמיתי: בתל אביב, אמסטרדם, רוטרדם, ואינדסהובן. הלימוד ייצר מחקר השוואתי בין בלוקי ומבני מגורים בהולנד ובישראל. נעסוק בתרבות המגורים העירוניים, על הקשר ההדוק בין מאפייני יחידת המגורים לבין אפיון העיר, ונעלה את הנושאים המהותיים שעומדים בליבו של תכנון סביבות מגורים: הבית, יחסי השכנות, החיים העירוניים ומאפייני צורות מגורים עירוניות. הקורס הוא הזדמנות יוצאת דופן להכיר שפע של טיפולוגיות מגורים עירוניות, ולבחון באמצעותן את סוגית הבנייה למגורים ואת תרבות המגורים, כביטוי של השכבות הרבות שמעצבות את הסביבה העירונית: תהליכי תכנון עירוניים; מאפייני

גיאוגרפיה ונוף; תהליכים היסטוריים וגיאופוליטיים; מגמות חברתיות וכלכליות; מאפייני תרבות; אוטופיה ורוח הזמן.
מרבית שעות הקורס יתקיימו בשבוע מרוכז בהולנד.
תאריכים סופיים ימסרו בתחילת שנת הלימודים.

קורס בחירה- התמחות מקצועית בארכיטקטורה-סטאז' 70313- פרופ אדר' מוטי בודק

סוג הוראה: מקוון

בשוק העבודה התחרותי של היום, ניסיון תעסוקתי מהווה גורם מרכזי באיתור מועמדים למקומות עבודה. פרקטיקת ההתמחות מאפשרת לסטודנטים להשתלב כבר במהלך הלימודים בארגונים עסקיים או במוסדות ציבוריים, בתפקידים ההולמים את תחום לימודיהם ואת אופקם התעסוקתי. ההתמחות מאפשרת לסטודנטים להרחיב את הרשת החברתית- מקצועית שלהם לצבור ניסיון תעסוקתי לקראת השתלבות מקצועית בסיום לימודיהם, ולרכוש יתרון יחסי בעולם העבודה. המתמחים זוכים לא רק להשתלב במשרת התמחות איכותית אלא גם ביעוץ אישי-תעסוקתי, בהצטרפות לרשת עמיתים רחבה וחיזוק מיומנויות נדרשות, כל זאת על מנת למנף את ההתמחות לכדי תעסוקה ההולמת את השכלתם. ההתמחות מספקת חווית התנסות איכותית ואפקטיבית לאלה המחפשים לצבור ניסיון, ידע, כישורים ורישות הדרושים כיום על מנת להשתלב ולהתקדם בעולם העבודה העכשווי. ההתמחות משלימה את ההכשרה האקדמאית והטכנולוגית ע"י הנחייה ואימון של הסטודנטים בתרגום הכלים שרכשו באקדמיה לשפה המעשית, וכן בהקניית יכולת לתכנן במגבלות הנתונים, פיתוח שלבי החשיבה והניתוח, עידוד היצירתיות המחשבתית והעיצובית, פיתוח היכולת לדיאלוג מקצועי עם היועצים השונים, תרגול האינטגרציה של כלל המערכות והשיקולים בבסיס לקבלת החלטות תכנוניות. בד בבד עונה התכנית על הנחיות רשם האדריכלים והמהנדסים המיועדות לקבלת רישיון אדריכל ומקצרת את הזמן הנדרש לצורך השלמתן באופן משמעותי. ניתן לבצע את ההתמחות הן במגזר הפרטי הכולל משרדי אדריכלים פרטיים וחברות מסחריות, והן במגזר הציבורי הכולל משרדי ממשלה וחברות ציבוריות. ניתן להתמחות גם בחו"ל בכפוף לאישור פרטני. מקום ההתמחות ייבדק ויאושר גם כמשרד מאמן המוכר ע"י רשם המהנדסים והאדריכלים, ייערך מעקב שוטף ויבוצע פיקוח על הידע הנרכש. ניתן לבצע מספר תקופות התמחות במהלך הלימודים על פי רצון הסטודנט: בסמסטר ב' של השנה הרביעית, ו/או בתקופת הקיץ שבין השנה הרביעית והחמישית ו/או במהלך שני הסמסטרים של השנה החמישית. תקופת ההתמחות הראשונה יכולה להיעשות דרך עמותת אלומה המבצעת אותה ללא שכר וללא יחסי עובד מעביד, ובכך לתת לסטודנטים אפשרות נוחה יחסית לדריסת רגל בשוק העבודה, כשלאחר מכן ניתן להמשיך אותה במתכונת של העסקה רגילה בשכר כך שתיחשב גם במניין תקופת התמחות הנדרשת לקבלת רישיון אדריכל ע"י רשם המהנדסים והאדריכלים. מטלות בסיום הקורס: הצגה והגשה של דו"ח התמחות ומצגת סיכום.

קורס בחירה- שימור ביקורתי 70307- אדר' שמואל גרואג

סוג הוראה- פרונטאלי

הקורס 'שימור ביקורתי' עוסק בלימוד המרחב המקומי מנקודת מבט של שימור מורשת תרבות, מתוך גישה ביקורתית ותוך התמקדות בידע המקצועי – תיאורטי ופרקטי/מעשי והכרות עם השיח העכשווי בתחום. גישה זו של שימור ביקורתי צומחת/מונעת מהתייחסות ישירה לירושלים ומההכרה כי המרחב העירוני בו אנחנו פועלים הוא מרחב של מורשת במחלוקת. תוכן הלימודים נשען, בין היתר, על ידע של גופים מקצועיים בהם "האגודה ללימודי שימור ביקורתי" (Association of Critical Heritage Studies - ACHS) המפנה את תשומת הלב להיבטים מורכבים של שימור המורשת שמגויס לטובת: "לאומיות, אימפריאליזם, קולוניאליזם, אליטיזם

תרבותי, ניצחון מערבי והדרה חברתית המבוססת על מעמד ומוצא אתני" (הצהרת גוטנברג, 2012).
*הסדנא תתקיים ב-7 מפגשים אחרונים של הסמסטר

סדנת GIS (מרוכז) 703113 - אדר' אריאל פרמן

סוג הוראה: היברידי

הסדנה תעסוק בהמחשה של תופעות מרחביות ע"י קליטה ובניה של מסד נתונים והצגתן על גבי מערכת מידע גיאוגרפית (GIS). נבין אילו מאגרי מידע פתוחים לקהל הרחב וכיצד ניתן למשוך את המידע הגולמי ולהתאים אותו לדרישות ה-GIS. ניתוח המידע יתבצע על תוכנת ArcGIS line ו-Pro ArcGIS המערכות המובילות בשוק ופשוטות לתפעול. הצבת המידע ע"ג מפה מאפשרת לבצע ניתוח מרחבי, הערכת מגמות והבחנה בדפוסים, אשר יוצרים בסיס עשיר לתכנון אדריכלי קונטקסטואלי.

*הסדנא תתקיים ב-7 מפגשים ראשונים של הסמסטר

סדנת תכנות לאדריכלים ומעצבים (מרוכז) 70316 - אדר' ליאור סקורי

סוג הוראה: פרונטאלי

In the last few years, a new digital movement has been rising in the architecture world. This movement combines digital tools to gain more knowledge and control in the design process while making it more efficient and intelligent. Those tools allow the designer new opportunities, but since every design process is unique and requires different solutions, coding skills can give the designer the ultimate toolset. This workshop is an introduction to coding in Python for Grasshopper. In addition, we will learn how to use different geometries to achieve a complex design.

*הסדנא תתקיים בין התאריכים 6-9.04.2025 (ייתכנו שינויים)

סדנת שימור בכפות הידיים 70145 - אדר' עדי סלע וינר

סוג הוראה- פרונטאלי

תהליך השימור בנוי משלושה נדבכים בסיסיים הכרה-הבנה-חובה הנובעים מהשאלות: מהו הנכס הראוי לשימור, תכלית השימור של הנכס ואופן השימור שלו – ובתמצית: מה משמרים, למה משמרים ואיך משמרים (האמנה לאתיקה בשימור המורשת בישראל, 2016). פעולות השימור המעשי מתמקדות בנדבך השלישי ועוסקות באופן שימור הנכס ובביצוע פעולות השימור כך שיבטיחו שמירה על ערכיו על-פי תכלית השימור שלו. הן מבוססות על הכרת מלאכות מסורתיות, והבנה של טכנולוגיות וחומרי בניה ששימשו בבנייה המסורתית. הכרת העבודה של משמרי המורשת הבנויה על התמחויותיה מאפשרת לעוסקים בתכנון השימור, להבין טוב יותר את תהליך השימור ואת קבלת ההחלטות במהלך התכנון והביצוע של פרויקט שימור, ולתכנן מתוך הבנה של היבטי היישום והמחויבות של המתכנן לאיכותם של תוצרי השימור. מטרת הסדנה היא לאפשר התנסות מעשית בשימור ובביצוע מלאכות שימור כחלק מתפישה של למידה מבוססת התנסות. חשיבותה היא בהכרה ובהבנה של היבטים חומריים וטכניים בשילוב הבסיס התיאורטי של עולם השימור המעשי בתהליך השימור.

תכולת הסדנה כוללת התנסות בתיעוד פיזי והתנסות מעשית במלאכות בנייה מסורתיות – טיח ומילוי מישקים; מעגל הסיד וחומרי מליטה וסדנת הכרות עם האבן הירושלמית כחומר בנייה בדגש על סיתות אבן. הסדנאות יתקיימו במתחם בצלאל היסטורי ויאפשרו התנסות מעשית בביצוע פעולות השימור תוך לימוד החומר, הטכנולוגיה והשימוש בהם בתהליכי השימור.

בהקשר התמתי הסדנה היא חלק מלימודי בלוק שימור בביה"ס לארכיטקטורה. היא מיועדת לסטודנטים בשנים שלישית, רביעית וחמישית ומומלצת לסטודנטים בסטודיו לשימור המתקיים בסמסטר ב'.

הנחיית הסדנה תעשה בשילוב משמרים מקצועיים שיובילו את ההתנסות המעשית.

*הסדנא תתקיים ב-4 מפגשים מרוכזים בימי חמישי ושישי. תאריכים סופיים יישלחו בתחילת סמסטר ב'

סדנת מחקר: סדנה פרמטרית

70219- אדר' אורי שלום

סוג הוראה- פרונטאלי

הסדנא תעסוק בתכנון למבנה קטן תוך שימוש באמצעי תכנון פרמטריים, באמצעות גראסהופר. כל זוג סטודנטים יאתרו "בעיה" במרחב העירוני לה יציעו פתרון אדריכלי באמצעות תכנון פרמטרי. איתור

הבעיה יכלול הבנה מעמיקה שלה, תוך שימוש באמצעי מיפוי וניתוח אדריכליים. לאחר מכן יפתחו אלמנט

פיזי או מבנה קטן, המבוסס אמצעים פרמטריים. המבנה יוצג באמצעות מדיה קלאסית של תכניות וחתכים

וכן באמצעות מודלים פיזיים מודפסים או בחיתוך ממוחשב.

*הסדנא תתקיים ב-7 מפגשים ראשונים של הסמסטר

סדנה: רגע לפני המשבר- בין מציאות בינה מלאכותית

70230- אדר' סער ג'הן לוי

סוג הוראה- פרונטאלי

זהו עולם בו טריטוריות ואנשים מעולם לא נראו קרובים יותר דיגיטלית ורחוקים יותר אידיאולוגית. זהו עולם בו מומחיות היתר הפכה אותנו למקצועיים יותר, אבל יצרה בנינו פערים.

זהו עולם בו כלים דיגיטליים הפכו תהליכי עיצוב וביצוע למהירים וליעילים, אבל גם לווירטואליים וללא-מוחשיים.

העולם סביבנו מאיץ את קצב השתנותו. תהליכים מתקדמים במהירות, משתנים בקצב לא צפוי, מואצים מכוח הטכנולוגיה המשתכללת ומהאתגרים של עולם הולך ומצטופף.

איננו יכולים להמשיך ולחלום על עולם בו נוכל לפעול, ליצור ולהתרחב כיחידים באין מפריע. לא נותרו לנו משאבים לבזבז. מה שכבר נתון בידינו - יקר מפז.

מחזון דיסטופי למציאות אפשרית

האקדמיה בכוחה להיות בסיס ספקולטיבי - מחקרי המוביל לשינוי בתפיסה במציאות המוכרת והבנויה למען עתיד משותף טוב יותר. תפקידנו בין היתר לזהות "סדקים" במציאות הקיימת רגע לפני "הקריסה".

משבר כמנוף לחשיבה מחודשת

זהו תפקידנו ואחריותנו להתבונן במשברים העומדים בפנינו ולחשוב מחדש אודות המרחב, תוך כדי יצירה פורצת דרך, מחודשת וחדשנית השואפת להיטמע במציאות הקיימת, תפקידנו להתמודד עם "הקריסה" שכבר איתנו.

מלחמות, רעידות אדמה, צונאמי, הצפות, התחממות גלובאלית, שריפות ענק, בולענים, מגפות, ערים מחולקות, מרחבי סכסוך, משברים פוליטיים וחברתיים, כל אלו ועוד רבים משנים את המציאות בה אנו חיים ואת פני הערים כפי שאנו מכירים אותן. הקורס בא להוות תא מחקרי במטרה להציף את נושא המשבר והשפעתו על כל אספקט בחיינו ולשאל שאלות אודות המציאות הקיימת והעתיידת רגע לפני האסון ולבחון כיצד יראה עתידנו. זאת יעשה הקורס תוך כדי למידה ממקרי בוחן אודות ערים אשר שינו את פניהם עקב אסון, בין אם ע"י אסון מעשה טבע או מעשה אדם ותוך כדי חשיבה מחודשת ודימיון עתידיים אפשריים על המרחבים הסובבים אותנו בעזרת כלי הבינה המלאכותית המהווה כלי משמעותי אשר יש רבים שיגידו שמהווה משבר בפני עצמו. במהלך הקורס נעשה שימוש בכלי מחקר ונלמד אופני מחקר שונים ודרכים ויזואליים להנגשת אינפורמציה לכדי טענה ביקורתית מרחבית מדויקת וכמו כן נלמד להשתמש בכלי הבינה המלאכותית לדימיון חזונות לעתידים טובים יותר. *הסדנא תתקיים ב-7 מפגשים ראשונים של הסמסטר

סדנא: נופים מורכבים: שיטות למחקר מעשי מתקדם

70234 - אדר' עידו גינת

סוג הוראה - פרונטאלי

כל אתר ארכיטקטוני הוא בבסיסו אתר ארכיאולוגי המכיל שכבות חברתיות, פוליטיות וחומריות. כל אתר הוא סדרה של מורכבויות היסטוריות. הסדנא נודעה לחשוף בפני הסטודנטים שיטות חקירה מולטי-דיסיפלינרית מבוססות מקום, לצורך הבנת האתר הארכיטקטוני כמכלול של "נופים מורכבים".

הסדנא תשלב סקירה של מחקרים ארכיטקטוניים על ערים ומרחבים מחלקה השני של המאה ה-20 ועד ימינו - מ"הזיית ניו יורק" של רם קולהאס ו"ללמוד מלאס וגאס" של ונטורי, סקוט, בראון, ועד "עיר שחורה-עיר לבנה" של שרון רוטברד ו"סף המדבר קו העימות" של איל ויצמן. תוך כדי כך, אנו נתנסה בשיטות וכלים מבוססי מרחב (כגון מיפויים, ניתוח תצלומים, סריקות ושרטוטים, ותצפיות אקטיביות וראיונות), ונשאל כיצד דיסיפלינות של חקר מגדר, פוסט-קולוניאליזם ואקולוגיה, עוזרים לחשוף את הדרכים שבהן עיצבו נרטיבים של מגדר, גזע, וטבע את תפיסות המקום.

הסטודנטיות ים יבחרו אתר שישמש כמקרה מבחן להתנסות מעשית. תוצרי הסדנא יכללו מסמכי ניתוח מעשיים, אשר ידגימו שימוש במגוון כלים לבחינה ביקורתית של אתר ארכיטקטוני.

*הסדנא תתקיים ב-7 מפגשים ראשונים של הסמסטר

קורסי בחירה בתכנית לעיצוב אורבני הפתוחים לארכיטקטורה:

המרחב הציבורי- ספירה ציבורית
מרצה: ד"ר אדר' ארז גולני סולומון
סמסטר ב', יום רביעי 10:00-13:00 2 נ"ז

סוג ההוראה: מקוונת*

קורס זה עוסק באופיים הקולקטיבי של מרחבים ציבוריים. הוא עוסק באפשרויות שטמונות היכן ובעת שאנחנו חולקים את חיינו עם אחרים. ות, לרוב זרים. ות. הוא הוא במרחב הציבורי זירה שצורתה ותפקודה נקבעים על ידי סמכותם של כוחות פוליטיים, כלכליים, דתיים ותרבותיים מצד אחד, וביטויי תשוקה של החברה מהצד השני.

הקורס יבחן את הדרכים בהן מרחב ציבורי מתפקד בפועל ובתיאוריה לתמיכה בחיים דמוקרטיים, ואת מעמדו כנכס בסיסי אשר באמצעותו מתאפשרים, באופן עקרוני אך לא בהכרח בפועל, משאבים דוגמת חופש, זכות, שוויון וצדק. הוא יבחן כיצד המרחב יכול להיות מנחה לסדר אזרחי, אתר התנגדות, התאגדות והפעלת כוח, ובמה ליצירתיות והופעה. לאורך הקורס נפגיש מודלים נפרדים לניתוח ביקורתי של מרחב ציבורי עם אוספי קריאה 'קלאסית' ועכשווית באופן שממחיש את היסודות התיאורטיים של המרחב הציבורי, יאפשר דיון בסוגיות של הון, חלוקה משאבים, נגישות וזמינות, ויציע דרכי התמודדות עם שאלות דוגמת אלה הנוגעות להתערבות הציבור בקביעת מדיניות וניהול המרחב הציבורי.

דגש מיוחד, תוכני, יינתן לדיון במערכת היחסים שבין פרטי וציבורי - 'הדיכוטומיה הגדולה'; לחקר ההבחנה בין מה ששייך לתחומו המוגן של הפרט, ברשות היחיד, לבין מה ששייך אל תחומו הפומבי של הציבור, ברשות הרבים. דגש נוסף, מתודולוגי, יינתן לטקסט: לקריאה, ניתוח ופרשנות.

מרכיבי הקורס נפרסים באופן גמיש לאורך שלוש תקופות. הם מציעים סקירה ביקורתית של מושגי מפתח בתחומי מחשבת המרחב הציבורי כפי שהוצגו בדיון על העיר העתיקה והמודרנית, עוסקים בתפיסות המשתנות בדיון על העיר העכשווית, ומציעים על אפשרויות לדיון ספקולטיבי על אודות המרחב הציבורי בעתיד הקרוב. נתמקד במרחבים של האדם המודרני והעכשווי, בפנינת הרחוב ובמסעדת המפעל, בתשתית המלאכותית ובשדה הקרב, באי וביער, מעל האדמה ובתוכה, כמו גם בייצוג ובעבודת האמנות.

המרחב המוסלמי והעיר הערבית
מרצים: פרופ' אדר' סנאן עבדאלקאדר, ד"ר חוסני אלח'טיב שחאדה
סמסטר א', יום רביעי 10:00-13:00, 2 נ"ז

סוג ההוראה: פרונטלית

בקורס זה נלמד על התפתחותן של ערים מוסלמיות מרכזיות תחת שלטון האסלאם, שבמידה רבה משקפות גם את התפתחותה של התרבות האסלאמית, מראשיתה ועד ימינו. הדגש יושם על ההיסטוריה של התפתחות העיר קהיר שבמצרים, וזאת בשל חשיבותה בהקשר ההיסטורי

והאורבני. נדון בביטויים האמנותיים השונים אשר הטביעו את חותמם על עיר זו לאורך התקופות, וזאת בהקשר התרבותי הרחב: דתי, פוליטי וחברתי. נתייחס לאידיאולוגיות השונות אשר השפיעו על התפתחותה של עיר זו, ונלמד פרק חשוב על הקשר בין אידיאולוגיה דתית לבין מפעלי בנייה והוצאתם אל הפועל במרחב האורבני של העיר. נלמד על הכוחות שפעלו במוצהר או לפעמים מאחורי הקלעים- לעיצובם של מבנים מרכזיים בעיר, כמו: מסגדים, מדרסות, מבני קבר, מרכזי מסחר, ארמונות, בתי חולים ועוד.

העיר הערבית****מרצה: פרופ' אדר' סנאן עבדאלקאדר**

סמסטר א', יום רביעי 10:00-13:00, 2 נ"ז

סוג ההוראה: פרונטלית

המודרניזציה של הערים בעולם הערבי קרתה במהלך שלוש תקופות היסטוריות: תקופת שלטון האימפריה העות'מאנית, תקופת הקולוניאליזם האירופאי ותקופת פוסט-קולוניאליזם בה קמו מדינות לאום. בעת שבה העולם הערבי חולק למדינות לאום על בסיס הסכם סייקס-פיקו, בפלסטין קמה מדינת ישראל, מה שקטע את תהליך המודרניזציה ויצר "ערים מעורבות" בהן החברה הערבית נדחקה לשוליים.

הכפרים הפלסטינים שנשארו איבדו את זהותם הכפרית ותפחו על גדותיהם בריכוז אוכלוסין, מה שהוביל למצב של עיור ללא ארגון עירוני. כתוצאה, נוצרה פעילות בלתי-פורמלית, הן ארכיטקטונית והן בעיצוב האורבני.

חלקו הראשון של הקורס יתאר את התפתחות ומודרניזציית הערים המרכזיות בעולם הערבי לאורך שלושת התקופות. בחלק השני של הקורס, נעסוק במה שמכונה "ערים מעורבות" בארץ, ובנוסף נבחן את התהליכים הבלתי-פורמליים בתכנון האורבני להם נתון המרחב הערבי בארץ. במהלך הסמסטר יבחרו הסטודנטים. ות בעיר ערבית שאותה יחקרו בכתיבה תיאורטית וינתחו בשרטוטים ואיורים תוך מתן דעה ביקורתית על תופעת העיור ללא עיר בארץ. בנוסף, ישאלו הסטודנטים. ות כיצד היה נראה תהליך זה אילו המרחב הערבי בארץ לא היה מוכפף ליחסי של שולט ונשלט

פתרונות מבוססי טבע בעיצוב אורבני**מרצה: עמיר בלבן**

סמסטר א', יום רביעי, 10:00-13:00

סוג ההוראה: פרונטלית

בצילו של משבר אקלים ואתגרים חברתיים הולכים וגדלים, אנו נדרשים לשלב כלים סביבתיים חדשים ומסורתיים להתמודדות עם גודל השעה. הקורס יספק הבנה בסיסית באקולוגיה, תהליכי פיתוח והשפעתם על המערכות הטבעיות שמקיימות אותנו. אקלים, הידרולוגיה בוטניקה וזואולוגיה וכיצד פתרונות מבוססי טבע משולבים בסביבת האדם יכולים לספק חוסן סביבתי וחברתי. הקורס יכלול הרצאות, סיורים, מפגשים עם מומחים ותרגול מעשי.

הנוף האורבני**מרצה: פרופ' אדר' נוף אליסה רוזנברג**

סמסטר ב', רביעי 10:00-13:00, 2 נ"ז

סוג ההוראה: פרונטלית

קורס זה יחקור את האופן שבו הנוף הפך למודל של עירוניות בעקבות ה . landscape urbanism מטרתו של הקורס להפגיש את הסטודנטים עם גוף הידע העכשווית ולפתח ראייה ביקורתית כלפי הנעשה בתכנון המרחב הציבורי הפתוח בישראל ובעולם. הקורס יבקש לזהות סוגיות יסוד של הנוף כתשתית עירונית, אקולוגית וחברתית. ההוראה תעשה במתכונת של הרצאות ודיון ביקורתי בכיתה בהתבסס על חומרי הקריאה.

Current thinking on urban landscapes has undergone a major transformation in recent years. This course will explore the ways that landscape has become a model for contemporary urbanism by providing a critical framework for the study of urban open space as ecological and social infrastructure. Lectures pair theory with in-depth presentation of projects in Israel, Europe and N. America. Each class will consist of a lecture followed by a discussion based on weekly readings.